



รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการตลาดกาแฟในพื้นที่
โครงการหลวงและโครงการขยายผลโครงการหลวง

**Study to Enhance Marketing Efficiency of Arabica Coffee in Royal Project
Foundation Area and Extended Areas**

โครงการย่อยภายใต้ชุดโครงการ: การวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ
การผลิตและการตลาดกาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูง
แผนงานวิจัย: การสนับสนุนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด

โดย

จักรกฤษณ์ พจนศิลป์ และคณะ

สนับสนุนทุนวิจัยโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการตลาดกาแฟในพื้นที่

โครงการหลวงและโครงการขยายผลโครงการหลวง

Study to Enhance Marketing Efficiency of Arabica Coffee in Royal Project
Foundation Area and Extended Areas

โครงการย่อยภายใต้ชุดโครงการ: การวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการ
ผลิตและการตลาดแฟอราบิก้าบนพื้นที่สูง

แผนงานวิจัย: การสนับสนุนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด

โดย

คณะผู้วิจัย

สังกัด

- | | |
|--------------------------|---------------------------------------|
| 1. ดร.จักรกฤษณ์ พจนศิลป์ | คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |
| 2. อ.เอื้อ สิริจินดา | คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |
| 3. ดร.รวีสาข์ สุชาโต | คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |

พฤศจิกายน 2557

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้คณะนักวิจัยโครงการย่อยที่ 3 การศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการตลาดกาแฟในพื้นที่โครงการหลวงและโครงการขยายผลโครงการหลวง ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สำหรับทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 รวมทั้งขอขอบคุณ ดร.สิทธิเดช ร้อยกรอง และคุณไฉไล กองทอง สำหรับการสนับสนุนและประสานงานอย่างดียิ่งตลอดการวิจัยนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงวาวี พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงปางมะโอ พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงปางหินฝน พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงแม่มะลอ พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงป่าแป๋ พื้นที่ขยายผลโครงการหลวงสบโขง และพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงแม่สองทุกท่าน สำหรับการให้การอนุเคราะห์และประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยงและโครงการพัฒนาคอกสูงสำหรับความอนุเคราะห์ในการประสานงานและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ ขอขอบคุณเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้าและผู้ค้าที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แปรรูปกาแฟในพื้นที่ศึกษาสำหรับความร่วมมือและความอนุเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการศึกษานี้ คณะนักวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตการตลาดกาแฟอาราบิก้าเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตกาแฟอาราบิก้าในภาพรวมของประเทศไทยต่อไป

คณะนักวิจัย

พฤศจิกายน 2557

คณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการ

ชื่อ-สกุล	นายจักรกฤษณ์ พจนศิลป์ Mr. Chakrit Potchanasin
คุณวุฒิ	ปริญญาเอก
ตำแหน่งวิชาการ	อาจารย์
หน่วยงาน	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่	50 คณะเศรษฐศาสตร์ ถ.งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์	0-2942-8649-51 โทรสาร 0-2942-8047
E-mail	fecocrp@ku.ac.th

2. ผู้ร่วมโครงการ

2.1 ชื่อ-สกุล	นายเอ๋อ สิริจินดา Mr. Aer Sirijinda
คุณวุฒิ	ปริญญาโท
ตำแหน่งวิชาการ	อาจารย์
หน่วยงาน	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่	50 คณะเศรษฐศาสตร์ ถ.งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์	0-2942-8649-51 โทรสาร 0-2942-8047
E-mail	fecoasj@ku.ac.th

2.2 ชื่อ-สกุล	นางสาววิสาข์ สุชาโต Ms. Ravissa Suchato
---------------	--

คุณวุฒิ	ปริญญาเอก
ตำแหน่งวิชาการ	อาจารย์

หน่วยงาน ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 คณะเศรษฐศาสตร์ ถ.งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
 กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2942-8649-51 โทรสาร 0-2942-8047
E-mail rsuchato@gmail.com



สารบัญเรื่อง

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
คณะผู้วิจัย	ข
สารบัญเรื่อง.....	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฐ
บทคัดย่อ.....	๓
Abstract	๗
บทที่ 1 บทนำและวัตถุประสงค์.....	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
1.4 สถานที่ในการดำเนินงานวิจัย	4
1.4.1 พื้นที่โครงการหลวง.....	4
1.4.2 พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	4
1.4.3 พื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าอื่นๆ ที่สำคัญ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
2.1 ลักษณะทั่วไปของกาแฟอาราบิก้า.....	6
2.2 ทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	7
2.2.1 เศรษฐศาสตร์การผลิต (Economics of Production)	7
2.2.2 ต้นทุนการผลิต (Production Cost)	8
2.2.3 แนวคิดการศึกษาด้านการตลาด	10
2.2.4 แนวคิดการวิเคราะห์ SWOT.....	12
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	15
3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
3.1.3 การเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ	18

บทที่ 4 ผลการวิจัย	20
ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปการผลิตและการตลาดกาแฟอราบิก้า.....	20
4.1 สถานการณ์การผลิตและการตลาดกาแฟของโลก	20
4.2 สถานการณ์การผลิตและการตลาดกาแฟของไทย	22
4.3 สถานการณ์การนำเข้าและส่งออกกาแฟของไทย.....	23
4.3.1 สถานการณ์การนำเข้ากาแฟ.....	25
4.3.2 สถานการณ์การส่งออกกาแฟ.....	38
4.3.3 สมดุลการส่งออกนำเข้ากาแฟ.....	50
4.4 การผลิตกาแฟอราบิก้าในพื้นที่สูง.....	61
4.5 สภาพทั่วไปของพื้นที่ผลิตกาแฟบนพื้นที่สูงที่สำคัญ	62
4.5.1 สภาพทั่วไปของพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง	62
4.5.2 สภาพทั่วไปของพื้นที่ปลูกกาแฟที่สำคัญ.....	72
ส่วนที่ 2 สภาพเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอราบิก้า	74
4.6 ลักษณะครัวเรือนและลักษณะส่วนบุคคลของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร	74
4.7 ลักษณะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร	85
4.8 ลักษณะการถือครองทรัพยากรของครัวเรือนเกษตรกร	101
ส่วนที่ 3 ต้นทุนผลตอบแทนการผลิตกาแฟอราบิก้า.....	113
4.9 ผลผลิตและรายได้ของการผลิตกาแฟอราบิก้า.....	113
4.10 ต้นทุนผลตอบแทนการผลิตกาแฟอราบิก้า.....	123
4.10.1 พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	123
4.10.2 พื้นที่ปลูกกาแฟที่สำคัญ	149
ส่วนที่ 4 สภาพการตลาดกาแฟอราบิก้าในพื้นที่ขยายผลและตลาดต่อเนื่อง.....	159
4.11 วิถีตลาดกาแฟในแต่ละพื้นที่	159
4.11.1 พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	159
4.11.2 พื้นที่ปลูกกาแฟที่สำคัญ	172
4.12 การขนส่งและต้นทุนค่าขนส่งของเกษตรกร	176
4.13 ระยะเวลาการได้รับชำระเงินค่าผลผลิตหลังการขายของเกษตรกร.....	178
4.14 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกช่องทางการจำหน่ายของเกษตรกร.....	181

4.15	ลักษณะการดำเนินงานของผู้รวบรวมในท้องถิ่น.....	181
4.15.1	พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	182
4.15.2	พื้นที่ปลูกกาแฟสำคัญ.....	192
4.16	การประเมินความพอใจในคุณลักษณะต่างๆ ของผลผลิตกาแฟที่ผู้รวบรวมได้รับ.....	194
4.16.1	พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	198
4.16.2	พื้นที่ปลูกกาแฟสำคัญ.....	200
4.17	ลักษณะการดำเนินงานของโรงคั่ว.....	201
4.17.1	โรงคั่วขนาดใหญ่ (Large Roaster).....	201
4.17.2	โรงคั่วขนาดกลาง (Medium Roaster).....	202
4.17.3	โรงคั่วขนาดเล็ก (Mini Roaster) และร้านกาแฟที่มีเครื่องคั่ว (Shop Roaster).....	203
4.18	แนวโน้มความต้องการกาแฟในอนาคต.....	203
4.19	คุณภาพกาแฟอาราบิก้าตลอดโซ่อุปทานในพื้นที่ที่ทำการศึกษ.....	204
4.19.1	การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของกาแฟของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่.....	204
4.19.2	การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของกาแฟของผู้รวบรวมในแต่ละพื้นที่.....	209
4.19.3	การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของกาแฟของโรงคั่ว.....	213
4.19.4	การเปรียบเทียบลำดับการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะกาแฟตลอดโซ่อุปทาน.....	213
ส่วนที่ 5	กลยุทธ์การผลิตการตลาดสำหรับกาแฟอาราบิก้า.....	221
4.20	ลักษณะจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส ของการผลิตการตลาดกาแฟ.....	221
4.20.1	การดำเนินการส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้าในภาพรวม.....	221
4.20.2	พื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	223
4.20.3	พื้นที่ปลูกกาแฟที่สำคัญ.....	232
4.21	แนวทางการส่งเสริม/กลยุทธ์การตลาดกาแฟ.....	235
4.21.1	แนวทาง/กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดกาแฟในภาพรวมของ สวพส.	235
4.21.2	ข้อเสนอแนะสำหรับรูปแบบการตลาดกาแฟของแต่ละพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง.....	237
บทที่ 5	วิจารณ์ผลการวิจัย.....	245
5.1	สภาพทั่วไปการผลิตและการตลาดกาแฟอาราบิก้า.....	245

5.2 สภาพการตลาดกาแฟราบิถ้าในพื้นที่ขยายผลและตลาดต่อเนื่อง	250
5.3 กลยุทธ์การผลิตการตลาดสำหรับกาแฟราบิถ้า	255
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย.....	258
6.1 สรุป.....	258
6.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	266
เอกสารอ้างอิง	268
ภาคผนวก	270
ตารางสรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย	300
ข้อเสนอแนะ	301
รายงานการเงิน	302



สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ปริมาณการผลิตและราคากาแฟของโลก ปี 2546-2556	21
ตารางที่ 2	ปริมาณการนำเข้ากาแฟของประเทศไทย ปี 2550-2557	28
ตารางที่ 3	มูลค่าการนำเข้ากาแฟของประเทศไทยจำแนกตามรายละเอียดสินค้า ปี 2550-2557.....	31
ตารางที่ 4	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้า ปี 2550- 2557.....	35
ตารางที่ 5	ปริมาณการนำเข้ากาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและกลุ่มประเทศต้น ทางการนำเข้า ปี 2550-2557	36
ตารางที่ 6	มูลค่าการนำเข้ากาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและกลุ่มประเทศต้น ทางการนำเข้า ปี 2550-2557	37
ตารางที่ 7	ปริมาณการส่งออกกาแฟของประเทศไทย ปี 2550-2557	42
ตารางที่ 8	มูลค่าการส่งออกกาแฟของประเทศไทย ปี 2550-2557	43
ตารางที่ 9	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้า ปี 2550- 2557.....	44
ตารางที่ 10	ปริมาณการส่งออกกาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและกลุ่มประเทศ ปลายทางส่งออก ปี 2550-2557	48
ตารางที่ 11	มูลค่าการส่งออกกาแฟของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและกลุ่มประเทศ ปลายทางส่งออก ปี 2550-2557	49
ตารางที่ 12	ปริมาณการส่งออกกาแฟสุทธิของประเทศไทย ปี 2550-2557.....	54
ตารางที่ 13	มูลค่าการส่งออกกาแฟสุทธิของประเทศไทยจำแนกตามรายละเอียดสินค้า ปี 2550- 2557.....	55
ตารางที่ 14	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกาแฟสุทธิของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้า ปี 2550-2557	58
ตารางที่ 15	ปริมาณการส่งออกกาแฟสุทธิของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและกลุ่ม ประเทศคู่ค้า ปี 2550-2557.....	59
ตารางที่ 16	มูลค่าการส่งออกกาแฟสุทธิของประเทศไทยจำแนกตามกลุ่มสินค้าและประเทศคู่ค้า ปี 2550-2557	60

ตารางที่ 17 รายละเอียดที่ตั้งและลักษณะประชากรในพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าของพื้นที่ขยายผล	
โครงการหลวง.....	64
ตารางที่ 18 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง	75
ตารางที่ 19 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ ปีการผลิต 2556/57.....	76
ตารางที่ 20 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างจำแนกตามเพศ ปีการผลิต 2556/57.....	77
ตารางที่ 21 อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	79
ตารางที่ 22 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	80
ตารางที่ 23 อาชีพหลักและอาชีพรองของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	81
ตารางที่ 24 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและแรงงานครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	83
ตารางที่ 25 ลักษณะขนาดครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	84
ตารางที่ 26 ลักษณะแรงงานเต็มเวลาของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	86
ตารางที่ 27 รายได้ครัวเรือนสุทธิของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	87
ตารางที่ 28 แหล่งที่มาของรายได้รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	89
ตารางที่ 29 ร้อยละของรายได้รายจ่ายจากแต่ละแหล่งที่มาต่อรายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	91
ตารางที่ 30 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างที่มีการกู้เงิน ปีการผลิต 2556/57	94
ตารางที่ 31 จำนวนเงินกู้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	95
ตารางที่ 32 ลักษณะระยะเวลาการกู้เงินของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	97
ตารางที่ 33 เงินกู้เฉลี่ยจำแนกตามลักษณะระยะเวลาการกู้เงินของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	98
ตารางที่ 34 แหล่งเงินกู้ของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	98
ตารางที่ 35 วัตถุประสงค์ของการกู้เงินของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	100
ตารางที่ 36 ประสิทธิภาพในการปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	102
ตารางที่ 37 ลักษณะประสิทธิภาพในการปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	104
ตารางที่ 38 จำนวนแปลงถือครองของครัวเรือนเกษตรกร ปีการผลิต 2556/57.....	107
ตารางที่ 39 พื้นที่ถือครองทั้งหมดเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	108

ตารางที่ 40	ลักษณะขนาดพื้นที่ถือครองของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	109
ตารางที่ 41	ร้อยละของที่ดินจำแนกตามลักษณะการเป็นเจ้าของที่ดินของครัวเรือนเกษตรกร ตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	110
ตารางที่ 42	ร้อยละของที่ดินจำแนกตามเอกสารสิทธิ์ที่ดินของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการ ผลิต 2556/57	111
ตารางที่ 43	ร้อยละของที่ดินจำแนกตามแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินของครัวเรือนเกษตรกร ตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	112
ตารางที่ 44	พื้นที่ปลูกกาแฟรวมทั้งหมดของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	114
ตารางที่ 45	ผลผลิตกาแฟสดรวมต่อครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57	116
ตารางที่ 46	ผลผลิตกาแฟสดเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	118
ตารางที่ 47	ราคากาแฟที่เกษตรกรขายได้ ปีการผลิต 2556/57.....	119
ตารางที่ 48	รายได้รวมจากการปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	120
ตารางที่ 49	รายได้เฉลี่ยต่อพื้นที่ปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	121
ตารางที่ 50	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงแม่สลอง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ปีการผลิต 2556/57.....	124
ตารางที่ 51	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงวาวี อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ปีการผลิต 2556/57.....	127
ตารางที่ 52	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงปางมะโอ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57.....	130
ตารางที่ 53	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57	134
ตารางที่ 54	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงแม่มละอ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57	136
ตารางที่ 55	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงป่าแป๋ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57	140
ตารางที่ 56	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟรายปีของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผล โครงการหลวงสบโขง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57	143

ตารางที่ 57	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟอราบิก้าของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก ปีการผลิต 2556/57	147
ตารางที่ 58	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟอราบิก้าของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ โครงการพัฒนาอ้อยดง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ปีการผลิต 2556/57	150
ตารางที่ 59	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟอราบิก้าของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ปลูกกาแฟดอยช้าง อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ปีการผลิต 2556/57	153
ตารางที่ 60	ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกกาแฟอราบิก้าของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ปีการผลิต 2556/57	156
ตารางที่ 61	ประเภทของผลผลิตกาแฟที่เกษตรกรขาย	162
ตารางที่ 62	ลักษณะการกระจายผลผลิตกาแฟอราบิก้าของเกษตรกรผ่านช่องทางการตลาดในแต่ละ พื้นที่ ปีการผลิต 2556/57	163
ตารางที่ 63	ราคาที่เกษตรกรได้รับจำแนกตามช่องทางจำหน่าย	165
ตารางที่ 64	ร้อยละของวิธีการขนส่งเพื่อการขายของเกษตรกร	177
ตารางที่ 65	ต้นทุนค่าขนส่งในการขายผลผลิตกาแฟของเกษตรกร	178
ตารางที่ 66	ลักษณะการชำระเงินของคนกลางทางการตลาดแก่เกษตรกร	179
ตารางที่ 67	ระยะเวลาการชำระเงินหลังจากที่มีการชำระเงินหลังส่งมอบ	180
ตารางที่ 68	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายของเกษตรกร	182
ตารางที่ 69	ข้อมูลทั่วไปของผู้รวบรวมในแต่ละพื้นที่	183
ตารางที่ 70	สัดส่วนผลผลิตกาแฟที่รวบรวมโดยผู้รวบรวมในพื้นที่	184
ตารางที่ 71	แหล่งที่มาของผลผลิตกาแฟที่รวบรวม	185
ตารางที่ 72	ราคารับซื้อและแหล่งอ้างอิงราคาของผู้รวบรวม	185
ตารางที่ 73	การชำระค่าผลผลิตกาแฟ	186
ตารางที่ 74	คุณภาพผลผลิตกาแฟผลสดที่ผู้รวบรวมได้รับ	186
ตารางที่ 75	การปฏิเสธการซื้อกาแฟผลสดจากเกษตรกร	187
ตารางที่ 76	คุณภาพผลผลิตกาแฟกะลาที่ผู้รวบรวมได้รับ	189
ตารางที่ 77	การปฏิเสธการซื้อกาแฟกะลาจากเกษตรกร	189
ตารางที่ 78	ความพอใจของผู้รวบรวมต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟผลสดในแต่ละพื้นที่	195
ตารางที่ 79	ความพอใจของผู้รวบรวมต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟกะลาในแต่ละพื้นที่	197

ตารางที่ 80 การให้ความสำคัญต่อลักษณะต่างๆ ของกาแฟผลสดของเกษตรกร	205
ตารางที่ 81 การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟกะลาของเกษตรกร	206
ตารางที่ 82 การให้ความสำคัญในคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟผลสดของผู้รวบรวม	209
ตารางที่ 83 การใช้ความสำคัญในคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟกะลาของผู้รวบรวม	210
ตารางที่ 84 การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟผลสดของโรงคั่ว.....	213
ตารางที่ 85 การให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟกะลาของโรงคั่ว.....	213
ตารางที่ 86 ลำดับความสำคัญของคุณลักษณะกาแฟผลสดโดยเกษตรกร ผู้รวบรวม และโรงคั่ว	215
ตารางที่ 87 ลำดับความสำคัญของคุณลักษณะกาแฟกะลาโดยเกษตรกร ผู้รวบรวม และโรงคั่ว	216
ตารางที่ 88 เปรียบเทียบต้นทุนผลตอบแทนเฉลี่ยของการผลิตกาแฟในช่วงอายุกาแฟ 4-6 ปี ระหว่างเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงกับพื้นที่ปลูกกาแฟที่สำคัญ ปีการ ผลิต 2556/57	249



สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	โครงสร้างการกำหนดกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์ SWOT analysis.....	14
ภาพที่ 2	พื้นที่ขึ้นต้น พื้นที่ให้ผล ผลผลิตทั้งหมด และผลผลิตเฉลี่ยกาแฟอาราบิก้าในประเทศ	24
ภาพที่ 3	ที่ตั้งและพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าของพื้นที่ศึกษา	63
ภาพที่ 4	ประมาณการจำนวนผลผลิตกาแฟอาราบิก้าผลสดในพื้นที่ศึกษา ปีการผลิต 2556/57	65
ภาพที่ 5	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้าในพื้นที่ขยายผล โครงการหลวง ปีการผลิต 2556/57	66
ภาพที่ 6	พื้นที่ปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ศึกษา ปีการผลิต 2556/57	115
ภาพที่ 7	รายได้เฉลี่ยต่อพื้นที่ปลูกกาแฟของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ปีการผลิต 2556/57.....	122
ภาพที่ 8	วิธีการตลาดกาแฟในพื้นที่ที่ทำการศึกษา	161
ภาพที่ 9	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงแม่สลอง.....	162
ภาพที่ 10	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงวาวี.....	164
ภาพที่ 11	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงปางมะโอ	166
ภาพที่ 12	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงปางหินฝน	167
ภาพที่ 13	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงแม่ะล่อ	168
ภาพที่ 14	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงป่าแป๋	169
ภาพที่ 15	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงสบโขง	170
ภาพที่ 16	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ขยายผล โครงการหลวงแม่สอง	171
ภาพที่ 17	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาออยดุง	173
ภาพที่ 18	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ดอยช้าง.....	174
ภาพที่ 19	วิธีการตลาดกาแฟในเขตพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง	175
ภาพที่ 20	สัดส่วนผลผลิตกาแฟที่รวบรวม	184
ภาพที่ 21	ความพอใจของผู้รวบรวมต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟผลสดโดยรวม.....	196
ภาพที่ 22	ความพอใจของผู้รวบรวมต่อคุณลักษณะต่างๆ ของกาแฟกะลาโดยรวม.....	198
ภาพที่ 23	รูปแบบการตลาดกาแฟอาราบิก้าของพื้นที่ขยายผล โครงการหลวง.....	237